

Szakmai beszámoló a KTE 2022. évi munkájáról

A Könyvtárostánárok Egyesületének elnöksége az Alapszabályban megfogalmazott főbb célkitűzések megvalósításán dolgozott, melyek a következők voltak:

- A közoktatás, a pedagógusképző felsőoktatás és a pedagógiai intézmények könyvtárostánárai, könyvtárosai szakmai ismereteinek gyarapítása, hivatástudatuk erősítése, lehetőség szerint érdekképviselő.
- A könyvtárak, kiemelten az iskolai könyvtárak szakmai érdekképviselő.
- Hatékony párbeszédre alapuló együttműködés kialakítása az iskolai könyvtárügyért felelős ágazati, szakmai-irányítói feladatokat ellátókkal, fenntartókkal, felsőoktatási képviselőkkel, könyvtári és pedagógiai szervezetekkel, egyesületekkel.
- A változó jogszabályi környezet követése, szakmai anyagok, állásfoglalások kidolgozása.
- A könyvtárostánári, könyvtár-pedagógiai munka szélesebb körnek való bemutatása, elismertségének növelése.
- Lehetőség szerint a határon túli magyar iskolai könyvtárosok ügyének képviselő.
- Tudományos tevékenység, kutatás folytatása az iskolai könyvtárakat érintő témákban
- Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése.

A célok megvalósulását az évek óta használt „Feladatterv” főbb pontjai alapján értékelem:

1. Tagság minél szélesebb körű tájékoztatása

Egyesületünk egyre erőteljesebben kihasználja a tájékoztatás egyik leggyorsabb és a könyvtárostánári szakma által is kedvelt platformját a Facebookot. A legfrissebb híreket, felhívásokat, cikkeket napi rendszerességgel osztjuk itt meg tagjainkkal. Igyekszünk minden olyan információt közölni itt, amely bármilyen szegmenséhez kapcsolódik az iskolai könyvtárhoz, nevelő oktató munkához, irodalomhoz, olvasáshoz.

Facebook oldalunknak 2023. 03. 13-án 1402 követője van.

Legnépszerűbb posztjaink az elmúlt egy évből: Könyvtárat minden iskolába poszt a #mackókonzultáció eseményről (2022. 11. 23.) (4478 elérés); Rajzoltak nekünk 2023 – sorsolás (2023. 02. 11.) (2234 elérés); Információzz De miért! – az új kötetünk nyomdából való

megérkezéséről szóló poszt (2022. 02. 02.) (2093 elérés); Hamarosan kezdünk, Tavaszi Szakmai Napunkról bejelentkező poszt (2022. 04. 22.) (1928 elérés)

Mindemellett elnökségünk tagjai különböző zárt csoportokban is folytatnak szakmai konzultációkat, moderálnak csoportokat pl. Rónyai Tünde az Iskolai könyvtári tanácsadó vagy Halupa-Tiba Gabriella a Kecskemét és környéke könyvtárostanárai csoportokat. Ezek a felületek nem kapcsolódnak ugyan szorosan a KTE felületeihez, de az elnökség szakmai megjelenését, segítségnyújtását növelik a tagság és a tagságon kívüli könyvtárostanárok felé is.

Honlapunk funkciója más. Ezt tudatosan alakítottuk így ki az utóbbi években. Körültekintő kiválasztási folyamat zajlott le, az új tárhely kiválasztására. Régi anyagaink nagy része már elérhető a felületen, de korántsem fejeződött még be ez az óriási munka. Köszönjük tagságunk megértő és türelmes hozzáállását. (Honlapunk: <https://portal.ktep.hu/>)

A korábbi évektől eltérően 2022-ben, emberi erőforrások hiányában nem jelent meg tavaszi és őszi elektronikus *Hírlevelünk*. A hírlevél célja évről évre dokumentációs funkciót is ellát, amellet, hogy terjedelmi korlátok nélkül, szakmai munkák teljességének megjelentetésére is lehetőség nyílik. Az olvasók a lapszámokhoz hozzáférhetnek. (<https://portal.ktep.hu/hirlevel>)

Továbbra is működik levelezőrendszerünk. Funkciója azonban megváltozott. Úgy gondoltuk, hogy a tagságot ezen keresztül főleg a kiemelten fontos ügyekről tájékoztatjuk, illetve itt kérjük ki véleményüket bizonyos fontos témákban. Így ez a rendszer leginkább a hivatalos ügyek intézésére szolgál. 2022-ben 29 Körlevelet küldtünk ki tagjainknak.

Mindezek mellett jelen vagyunk a szakmai *levelezőlistán* is, tartalmáról lehetőségünk szerint beszámolunk tagjainknak. Sajnos az elnökség tagjainak a növekvő munkaterhelések miatt egyre kevesebb ideje jut a sajtófigyelésre, ezért szívesen vennénk, tagjaink közül olyan önkéntesek jelentkezését, akik vállalnák ezt a feladatot. Fennállásunk 35. évfordulója alkalmából alapított **Iskolai könyvtári közéleti sajtódíjjal** is szeretnénk arra ösztönözni tagjainkat és a szakmát, hogy figyeljék és gyűjtsék össze a magyar vagy magyar vonatkozású sajtójában megjelenő az iskolai könyvtári és/vagy könyvtárpedagógiai munkához kapcsolódó cikkeket.

Hasonló céllal alapítottuk meg a Kovács Máté Alapítvány Nívódíjának Iskolai könyvtári különdíját. Ezzel a díjjal szeretnénk ösztönözni tagjainkat és a szakmát, hogy figyeljék a magyar vonatkozású az iskolai könyvtári és/vagy könyvtárpedagógiai munkához kapcsolódó tudományos írásműveket.

Továbbra is igyekszünk legjobb tudásunk szerint válaszolni a felmerülő szakmai problémákra. Nagy segítség számunkra, hogy az elnökség tagjai között van szaktanácsadó és nyugdíjas szakértő kolléga is. Az ország minden területéről érkeznek hozzánk kérdések, gyakran olyan kollégáktól is, akik nem tagjai egyesületünknek.

Tanévzáró képeslapunk idén Cserlakiné Hagymássy Krisztina közreműködésével készült el egy belső diákpályázat eredményeként.

Tanévkezdő képeslapunk 2022-ben rendhagyó módon egy videós köszöntés volt, az 53. Vándorgyűlésen készült rövid videóval, amely megtekinthető az Egyesület YouTube csatornáján: <https://www.youtube.com/watch?v=tjkG47ZFXwE>

Karácsonyi *képeslapunk* elkészítésére idén Pandur Emese ötlete alapján felhívást hirdettünk tagjaink körében, e-mailben vártuk a bármilyen technikával készült alkotásokat, amelyek olvasásról, iskolai könyvtári karácsonyi élményekről, álmokról készültek. A pályázat díjazása: Az

elnökség által választott legszebb alkotás(ok)at kapták meg egyesületünk tagjai, partnerei a karácsonyi üdvözlőlapunkon.

A képeslapok a korábbi években kiküldöttekkel együtt megtekinthetők:

<https://portal.ktep.hu/kepeslapok>

A pandémiás helyzet erősítette az online kommunikációt tagjaink és az elnökség között is. Pandur Emese kezdeményezésére a „Testvérkönyvtárak” tagjai például rendszeresen tartottak szakmai konzultációkat, kötetlen informatív beszélgetéseket és továbbra is szerveztek közös programokat, együttműködéseket. Ezúttal négy új kolléga csatlakozott a közösségbe, de történt párcsere és sajnós volt olyan kollégánk is, aki leterheltsége, időhiányra hivatkozva búcsúzott. A részvétel továbbra is önkéntes, nem kötelező projektet, közös programokat szervezni és a közös megegyezés alapján félévente hírt adnak a könyvtáraikban zajló eseményekről.

A programba bekapcsolódó könyvtárak elérhetőségei a program honlapján (<https://testverkonyvtarak.webnode.hu/konyvtarak/>) olvashatók, a 2022/2023-as tanév első félévének eseményei pedig blogon (<https://testverkonyvtarak.blogspot.com/>).

A kommunikációs feladatok Németh Szilvia kezében összpontosulnak. A nemzetközi kommunikációt Pataki Marianna végzi. Köszönet nekik!

2. A tagok szakmai ismereteinek gyarapítása, programok

A tervezett programjaink megrendezését a járványhelyzet csillapodása, elmúlása nagyban megkönnyítette.

2.1. Szakmai napjaink

2.1.1. Tavaszi Szakmai Nap

2022. április 22-én, pénteken a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában rendeztük meg a pandémia utáni első személyes Tavaszi Szakmai Napunkat.

2022-ben a KTE az EMMI támogatásával a korábban az Eszterházy Károly Egyetem által kiadott Információzz! De miért? c. online kézikönyvcsaládból nyomtatott kézikönyvet fejlesztett. A TSZN témája is eköré a kiadvány köré épült. Szakmai napunkon igyekeztünk számos ötletet és példát nyújtani, hogy a kötet hogyan illeszthető be a könyvtárostánári munkába. Ezt segítő bemutatóra kerül az alkotói szándék, gondolatmenet és sok kolléga konkrét gyakorlata. A nap keretében a plenáris előadásokat többféle interakcióra építő programponntal segítettük a különböző nézőpontok megismerését és az oly régóta hiányzó személyes szakmai kommunikációt.

A szakmai napon 58 kolléga személyesen és 15 kolléga online vett részt.

A tavaszi szakmai napról bővebben itt olvashatnak: <https://portal.ktep.hu/tszn2022>

A szakmai napon bemutatott kötetet minden tagunk személyre szólóan, térítésmentesen a szakmai napon átvehette.

Bővebben a kötetről: <https://portal.ktep.hu/infozz>

2.1.2. Őszi Szakmai Nap

2022. november 29-én rendezték meg éves Őszi Szakmai Napunkat, amelynek a 220 éves Országos Széchényi Könyvtár adott helyet. A szakmai nap célja az együttműködés erősítése; jelmondata a „Legyenek a különbözőségeink az új erősségeink!” volt.

A szakmai nap könyvtárak olvasásnépszerűsítésben és olvasásfejlesztésben betöltött szerepét hangsúlyba helyezve olyan témákat vonultatott fel, amelyek inspirálóan hatnak a könyvtárostánárookra.

Dömsödy Andrea bemutatta a Kis KTE Könyvek sorozat 12. kötetét, amely az *Iskolai könyvtári terek az olvasásért* címet kapta. A kötetéről recenzió megjelenés alatt.

Sor került az *Iskolai könyvtári közéleti sajtódíj* átadására és a nyertes publikáció - egy videóanyag - levetítésére.

Őszi Szakmai Napunkon kerültek kiosztásra az *emlékérmek* is. Az emlékérmekről beszámoló: <https://portal.ktep.hu/emlekerem2022>

A *Kovács Máté Alapítvány Nívódíjának Iskolai könyvtári különdíját* 2022-ben Arany-Nagy Zsuzsanna kapta, aki villámelőadásban mutatta be díjazott tanulmányát.

Az Őszi Szakmai Napról beszámoló: Füzi Franciska Ágnes: Beszámoló a Könyvtárostánárok Egyesületének 2022-es Őszi Szakmai Napjáról – Konferencia egy hallgató szemével nézve. In. Könyvtárvilág. 2022. (X. évf.) 6. sz. <https://mke.info.hu/konyvtarvilag/2022/12/beszamolo-a-konyvtarostanarok-egyesuletenek-2022-es-oszi-szakmai-napjarol-konferencia-egy-hallgato-szemevel-nezve/8104/> [2023. március 8.]

A sikeresen, 111 személyes és 11 online résztvevővel lebonyolított szakmai napról bővebben: <https://portal.ktep.hu/OSZN2022>

2.2. Könyvtárostánárok szellemi műhelye

2022-ben a szakképzésre koncentráltunk. 9 alkalommal tartottunk szervezett formában tematikus műhelyeket a kollégáknak Halupa-Tiba Gabriella koordinálásával.

2.3. MKE 53. Vándorgyűlés

A rendezvényt 2022-ben jelenléti formában valósult meg a MATE Kaposvári Campusán 2022. július 14-16-ig. A rendezvény központi témája az *Információs műveltséggel a fenntartható fejlődésért*.

2022-ben központi témánk a frissen megjelent *Információzz! De miért?* c. könyvtárhasználói kézikönyv. Ezen keresztül gondoltuk át a résztvevőkkel közösen, hogy a könyvtárak mivel járulhatnak hozzá a fenntartható fejlődéshez.

A hagyományoknak megfelelően a programsorozat részeként iskolai könyvtár látogatására is szerveztünk lehetőséget minden vándorgyűlési résztvevő számára. 2022. július 14-én, a helyszínen megismerhettük a Kaposvári Táncsics Gimnázium iskolai könyvtárát és kötetlenül beszélgethettünk.

Bővebben: <https://portal.ktep.hu/MKEvandgy2022>

2.4. Iskolai testvérkönyvtárak

Testvérkönyvtáros kollégáink ebben az évben sem tétlenkedtek, minden hónapban voltak az együttműködésekhez jó alapot nyújtó programok: februárban Nemzetközi Gyermekkönyv Nap (több könyvtárunk is részt vett a nemzetközi Felolvasómaratonon), márciusban, a nőnapra gyűjtöttek idézeteket, linkgyűjteménnyel csatlakoztak a Digitális Témahéthez. Áprilisban online szavalóversenyekről kaptunk híreket. Az online oktatás folytatódott a *Maszkban is az iskolai könyvtárban!* című eTwinning projekt. A program folytatódik, 2021. november végéig várja a kollégák jelentkezését a program lelkes koordinátora és az információs felületek működtetője, fejlesztője Pandur Emese.

Bővebben: <https://testverkonyvtarak.blogspot.com/>

3. Szakmai érdekérvényesítés, PR

3.1. PR tevékenység

Iskolai könyvtáraink ritkán menedzselik magukat. Talán ennek is köszönhető, hogy sokszor még az adott iskola pedagógusai sincsenek tisztába azzal, hogy mi is történik az iskolai könyvtárban, mit takar az információs műveltség fejlesztése, vagy a könyvtárhasználati órák fogalma. Talán ezen a helyzeten változtathat a KTE iskolai könyvtárak világhónapjához kötődő kezdeményezése.

Szerettünk volna október hónapban még több iskolai könyvtárat bemutatni és ennek érdekében folytattuk a már megkezdett *Közelítést*, 2022 októberében 6 iskolai könyvtár mutatkozott be. Visszajelzések alapján a közvetítéssorozat jól sikerült.

2022-ben 28 videó került fel a csatornára.

A csatorna elérhetősége: KTEiskolaikonyvtar

https://www.youtube.com/results?search_query=KTEiskolaikonyvtar

3.2. Érdekérvényesítés

Egyesületünk folyamatos feladatai közé tartozik az ágazatunkat érintő szakmai kérdések, jogszabályok véleményezése, állásfoglalásunk megfogalmazása.

4. Pályázatok

4.1. Nemzeti Kulturális Alap Könyvkiadás Kollégiuma

A Könyvtárostánárok Egyesülete 2006 óta jelenteti meg *Kis KTE könyvek* c. sorozatát az NKA támogatásával. A sorozat hiánypótló és népszerű. A támogatási összeg az elmúlt években már csak a költségek egy részére elegendő, így egyre több önkéntes munka szükséges megvalósításához. Az önkéntességből vagy jelképes összegért más munka mellett végzett munka lassabban végezhető. 2022-ben a XXI. századi iskolai könyvtári terek című kötet a sorozat 12. a sorozatból, melyhez 500000 Ft támogatást adott a NKA kollégium: Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma.

2022 júliusában pályázatot nyújtottunk be, a Nemzeti Kulturális Alap Könyvkiadás Kollégiumához egy újabb kiadványra. A beadott kézirat címe: ***Információztass! De hogyan?: módszertani kézikönyv az információs műveltség fejlesztéséhez*** Dömsödy

Andrea és Tóth Viktória szerkesztésében.. Pályázatunk támogatásban részesült. A megvalósítás folyamatban van.

4.2. Nemzeti Kulturális Alap Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma

2022 áprilisában pályázatot nyújtottunk be a Nemzeti Kulturális Alap Könyvtárak és Levéltárak Kollégiumához Őszi Szakmai Napunk megszervezésének támogatása érdekében. A tervezett program a *Jogos? Jogos! Emberi jogok és az iskolai könyvtárak* címet viselte. Pályázatunk támogatásban részesült.

A szakmai nap témája a 2023. évi Tavaszi Szakmai Nap témájává avanszált, mivel az Őszi Szakmai Nap az Országos Széchényi Könyvtárral együttműködve, az intézmény kérésére az olvasásnépszerűsítés és olvasásfejlesztés témakörében került megrendezésre. Jelen pályázat és a szakmai nap megvalósítása folyamatban van.

4.3. KTE által kiírt pályázatok

4.3.1. Őszi pályázat

2022 ősszel felhívást tettünk közzé az Iskolai Könyvtári közéleti sajtódíjra és a Kovács Máté Alapítvány Nívódíjának Iskolai könyvtári különdíjára való jelöléssel kapcsolatban. Emellett felhívtuk tagjaink figyelmét, ne feledkezzenek meg kiemelkedő kollégáik a KTE Emlékéremre való jelöléséről sem.

4.3.2. Téli pályázat - Karácsonyi üdvözlőlap tervezése

A Könyvtárostanárok Egyesülete télen pályázatot hirdetett a tagjainknak és partnereinknek kiküldendő karácsonyi képeslap megtervezésére.

A pályázati lehetőségeket folyamatosan figyelemmel kíséri és a pályázati szervekkel napi kapcsolatot tart Fenyvesi Judit.

5. Kapcsolattartás a társszervezetekkel, intézményekkel

A társszervezetek rendezvényein részt vettünk, azok híréről és tartalmáról tájékoztattuk a tagságot.

5.1 Könyvtárszakmai szervezetek

Továbbra is együtt dolgozunk az MKE-vel és annak szervezeteivel, más intézményekkel, egyesületekkel és alapítványokkal.

- **Magyar Könyvtárosok Egyesülete** Rendszeresen részt veszünk az MKE Tanács munkájában, jelen voltunk az MKE Közgyűlésén és az MKE konferenciákon, melyek ebben az időszakban szintén online valósultak meg.
- Meghosszabbítottuk szervezeti tagságunkat az **IASL**-ben.
- **Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete**
Szakmai napjainkon rendszeresen bekapcsolódnak a programjainkba.
- **Könyvtári Intézet:** Egy állásfoglalás született kérésünkre az állományellenőrzésről, mely elérhető a honlapunkon is. <https://portal.ktep.hu/allasftk>

- **Könyvtári Akkreditációs Szakbizottság:** 2020-ban lejárt a bizottság mandátuma. Az EMMI Könyvtári és levéltári Osztályának vezetője a KTE-t is felkérte szakbizottsági tag jelölésére. A KTE elnöksége Dömsödy Andreát kérte fel, aki 2021 februárjában megkapta felkérő levelét és azóta ellátja bizottsági tagsági feladatait. Megbízatása 2027-ig tart.
- **Kovács Máté Alapítvány:** az alapítvány által alapított Nívódíj kuratóriumában Dömsödy Andrea 2022-ben is ellátta feladatait, vagyis részt vett a 2021-es könyvtárszakmai folyóiratcikkek áttekintésében, a díjazott kiválasztásában.

A KTE a szakmai munka magas színvonala mellett meghatározónak tartja a szakmai tevékenységek és eredmények széleskörű, a közélet számára való bemutatását is. Ennek előmozdítása és elismerése érdekében fennállásának 35. évében díjat alapított Iskolai könyvtári közéleti sajtódíj néven.

Fitz József-könyvdíj: a kultúráért felelős minisztérium díja, melynek elbírálás technikai lebonyolítását az Magyar Könyvtárosok Egyesülete végzi. A korábbi évek jó gyakorlatához hűen ebben az évben is felületet hoztunk létre honlapunkon, hogy a KTE tagok - mint akik egyben tagjai az MKE-nek is- részt vehessenek a díjra való jelölésben.

Bővebben: <https://portal.ktep.hu/Fitzdij>

5.2 Könyvkiadók, könyves szervezetek

A HUBBY

A kialakult együttműködésünk keretében ebben az évben is delegáltunk egy könyvtárostanárt az „Év gyermekkönyve” zsűrijébe Halupa-Tiba Gabriella személyében.

Pagony Kiadó

Támogatási céllal keresték meg az egyesületet. A Rajzolj nekem! jótékonyági akciójuk keretében, amelyen 2022-ben az iskolai könyvtárakért rajzoltak a neves illusztrátorok, több mint fél millió forint gyűlt össze, melyet a kiadó megduplázott, így a Könyvtárostanárok Egyesülete 1.077.000 forintot oszthatott szét a pályázaton nyertes 10 iskolai könyvtár között.

6. Taglétszám

Létszámunk stabilan a 120-160 (2022-ben 157 fő) között mozog, időszakosan programoktól és megjelentetett kiadványoktól függően meg is haladja azt. Összetétele értelemszerűen aktív könyvtárostánárokból áll, bár vannak nyugdíjas és diák tagjaink is. <https://portal.ktep.hu/tagsag2022>

7. Adminisztratív, szervezeti ügyek

Az elnökség rendszeresen ülésezett online formában. A pandémiás időszak szintén pozitív tanulsága volt, hogy könnyebb így elnökségi ülést tartani, hisz az elnökség tagjai az ország távoli pontjain élnek. Ezzel a megoldással az útiköltséget is megspóroltuk.

Az ülésekről titkárunk, Halupa-Tiba Gabriella részletes jegyzőkönyvet készít. Az elnökség rendszeresen kommunikál e-mail-en, telefonon, chaten. Ezt látják, követik az Ellenőrző bizottság tagjai is, akik az év folyamán több feladatba is besegítettek.

Komoly szervezést és munkát igényel az elnökségi tagoktól az egyesületi munka - sokszor a család, a pihenés rovására. Igyekszünk helytállni, a határidőket tartani, megfelelni a civil szervezetekre vonatkozó jogszabályoknak. A könyvelés naprakész, az éves mérleget megküldtük a bíróságnak. Elkészültek a negyedéves pénzügyi beszámolók illetve majd az év végén teljessé válik az éves pénzügyi beszámoló ill. a pénzügyi mérleg. Köszönjük Savanya Ildikó munkáját, aki rengeteg energiát fektet a feladatok ellátására, annak ellenére, hogy Ő sem gazdasági szakember.

Az irattár helyzete tovább romlott. Az eddig OPKM-ben tárolt iratainkat záros határidővel el kell onnan hoznunk, de még nem tudjuk, hogy hová. Különböző könyvtárakkal folynak az egyeztetések, egyelőre kevés sikerrel. A folyamatos irattározást Arany-Nagy Zsuzsanna lelkiismeretesen elvégzi, köszönet neki!

Köszönöm minden elnökségi tagnak és a tagságnak is a bizalmat, a támogatást, a segítséget! Remélem-reméljük, hogy vállalt feladataink teljesítésével elégedettek a tagok!

Budapest, 2023. március 8.

Cserlakiné Hagymássy Krisztina
elnök